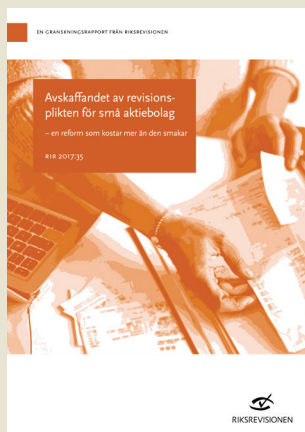

Bilaga 4. Deskription av aktiebolag

RiR 2017:35

Avskaffandet av revisionsplikten för små aktiebolag

– en reform som kostar mer än den smakar

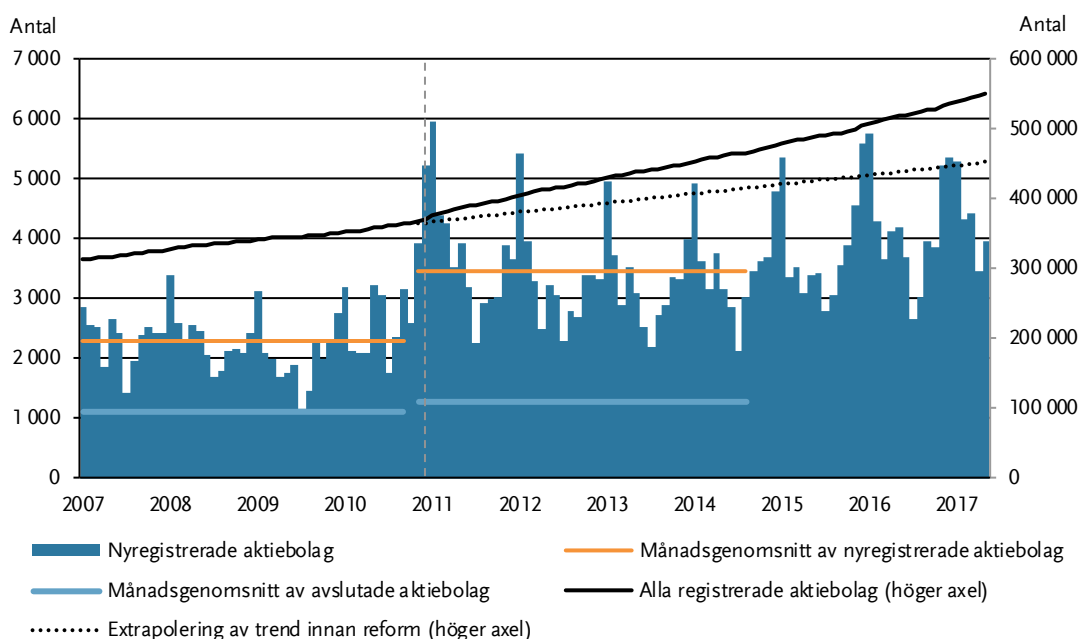
I denna bilaga presenteras aktiebolagsformens utveckling innan och efter reformen och deskriptiva analyser av etablerade och nyregistrerade aktiebolagens ekonomiska utveckling innan och efter reformen.

Aktiebolagsformens utveckling innan och efter reformen

Redan första månaden efter att revisionsplikten avskaffades i november 2010 registrerades betydligt fler aktiebolag än samma månad året innan, ca 1 150 fler aktiebolag (se diagram 1). Jämfört med 2009 ökade antalet nya aktiebolag från ca 24 300 till 34 700 år 2010.

I genomsnitt registrerades ca 2 300 aktiebolag i månaden innan reformen, motsvarande siffra efter reformen är 3 540 aktiebolag. Det vill säga sammanlagt ca 52 500 fler aktiebolag under lika många månader (se diagram 1). Även antalet avslutade aktiebolag ökade något och nyregistrerade aktiebolag ökade med 50 procent. Detta har resulterat i allt fler aktiebolag i Sverige vilket illustreras genom att beräkna en trendlinje på den tidigare tillväxttakten jämfört med den nya faktiska utvecklingen.

Diagram 1 Alla registrerade aktiebolag, nyregistrerade och avslutade aktiebolag

Källa: Bolagsverket

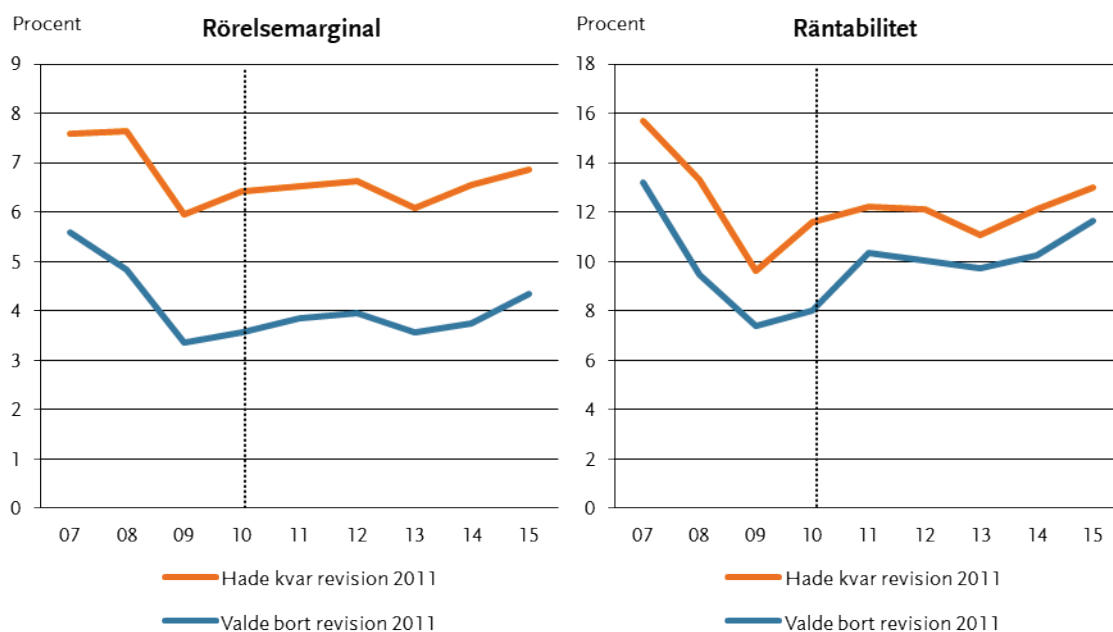
Deskriptiv analys av etablerade bolag som valde bort respektive behöll revision 2011

I detta avsnitt undersöks aktiva etablerade aktiebolagens ekonomiska utveckling mellan 2007–2015. Etablerade bolag som valde bort revision 2011 jämförs med den grupp som frivilligt¹ behöll revision samma år. Syftet är att undersöka den genomsnittliga tillväxtutvecklingen innan och efter reformen.²

Etablerade bolag utan revision har sämre lönsamhet

Granskningen visar att bolag som valde bort revision 2011 i genomsnitt hade lägre rörelsemarginal och räntabilitet både innan och efter reformen. De relativa förändringarna mellan grupperna efter 2011 är över lag små och osäkra (se diagram 2). Det finns inte heller betydande skillnader i överlevnad mellan grupperna. Mellan 2011 och 2015 minskade antalet bolag som valde bort revision 2011 med ca 20 procent medan motsvarande minskning för den andra gruppen låg på 18 procent.

Diagram 2 Medelvärden av lönsamhet bland bolag som valde bort revision 2011 och de som behöll revision

Källor: FEK (SCB) och Bisnode.

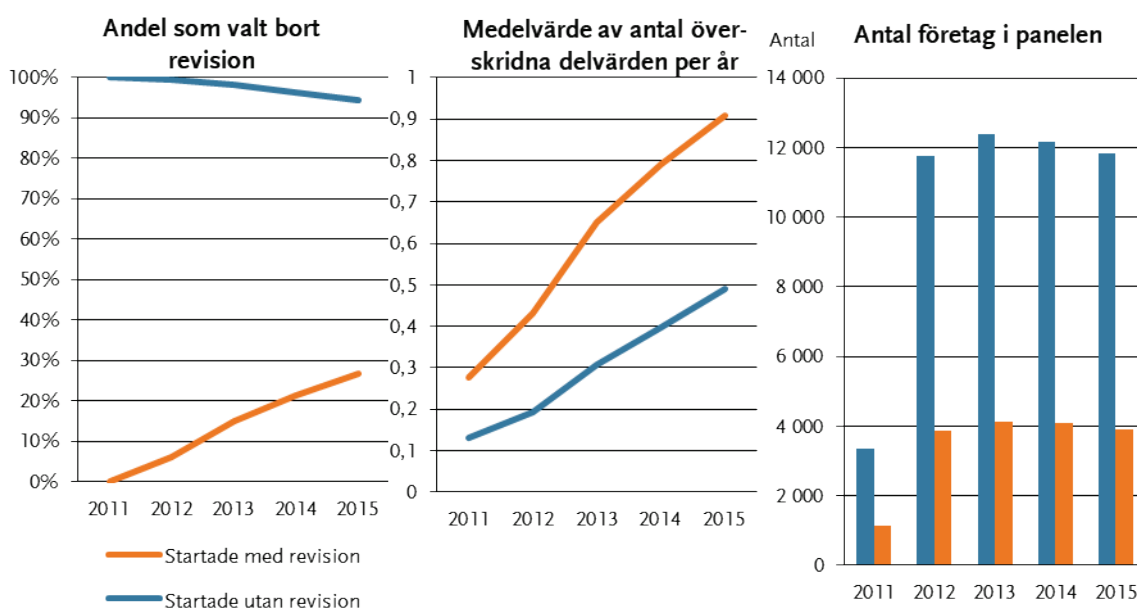
¹ Bolag som inte omfattades av revisionsplikten men ändå frivilligt valde att genomgå revision.

² De undersökta bolagen har inkommit med ekonomiska uppgifter för 2007 och 2011. Efter det har inga andra restriktioner lagts på uppföljningsperioden som sträcker sig mellan 2011 och 2015. Av de bolag som valde bort revision 2011 hade 3 procent av dessa åter valt revision år 2015. För bolag som frivilligt behöll revision 2011 var det 66 procent som fortfarande hade kvar revision 2015.

Deskriptiv analys av nystartade bolag med och utan revision

I detta avsnitt redovisas den ekonomiska utvecklingen för nystartade bolag 2011 med respektive utan revision. Syftet är att belysa bolagens genomsnittliga tillväxtutveckling mellan 2011 och 2015. För att öka jämförbarheten har urvalet begränsats till bolag som från start inte överskred mer än ett delvärde på sin första årsredovisning. Den samlade panelen med nystartade bolag växer över tid från ca 4 500 till ca 15 700 eftersom bolag som registrerades 2011 inte nödvändigtvis inkommer med en årsredovisning samma kalenderår (se diagram 3).

Diagram 3 Bolag som registrerades under 2011 som endast överskridit 1 av 3 delvärden under det första rapporterade räkenskapsåret.

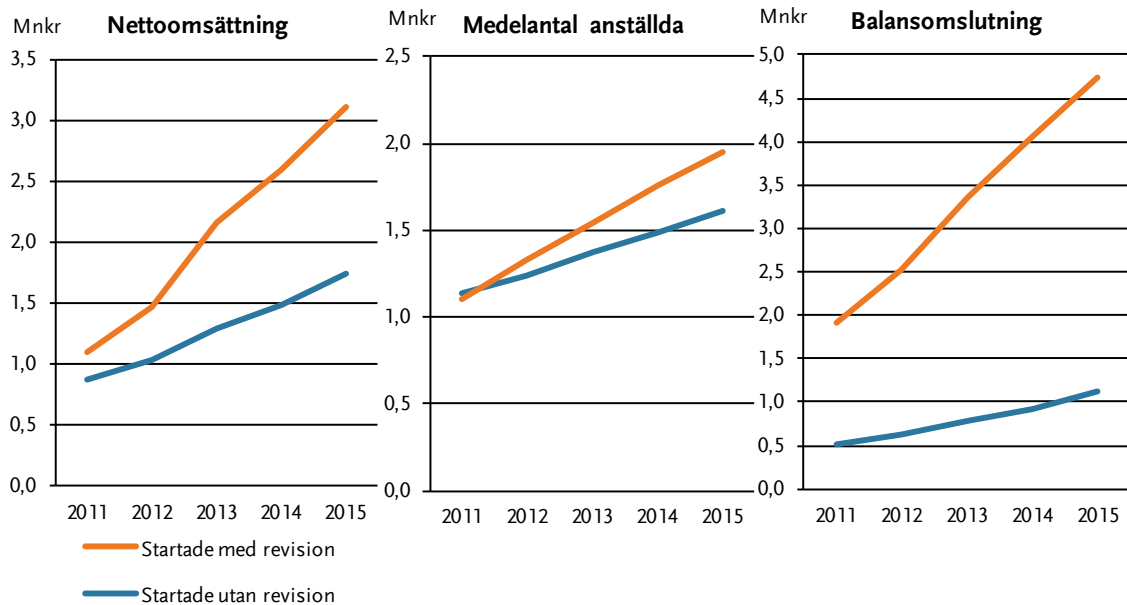

Anm.: Urvalet av bolag har begränsats till de som registrerades 2011 och inkom med sin första årsredovisning senast 2012.

Källor: SCB (FEK) och Bisnode.

Nystartade bolag utan revision växte långsammare

Nystartade bolag som från start valde bort revision växte betydligt långsammare över tid än bolag som startade med revision. För 2011 uppvisar bolag som startade utan revision en marginellt lägre nettoomsättning och betydligt mindre balansomslutning jämfört med bolag som startade med revision (se diagram 4). Efter 2011 växte bolag som startade utan revision betydligt långsammare i alla tre indikatorer. Däremot är medelantalet anställda lika stort i båda grupperna. Det går dock på basis av denna ekonomiska utveckling inte att avgöra om det är en effekt av reformen eller om nystartade bolag med lägre tillväxtambition eller tillväxtpotential i högre utsträckning väljer bort revision.

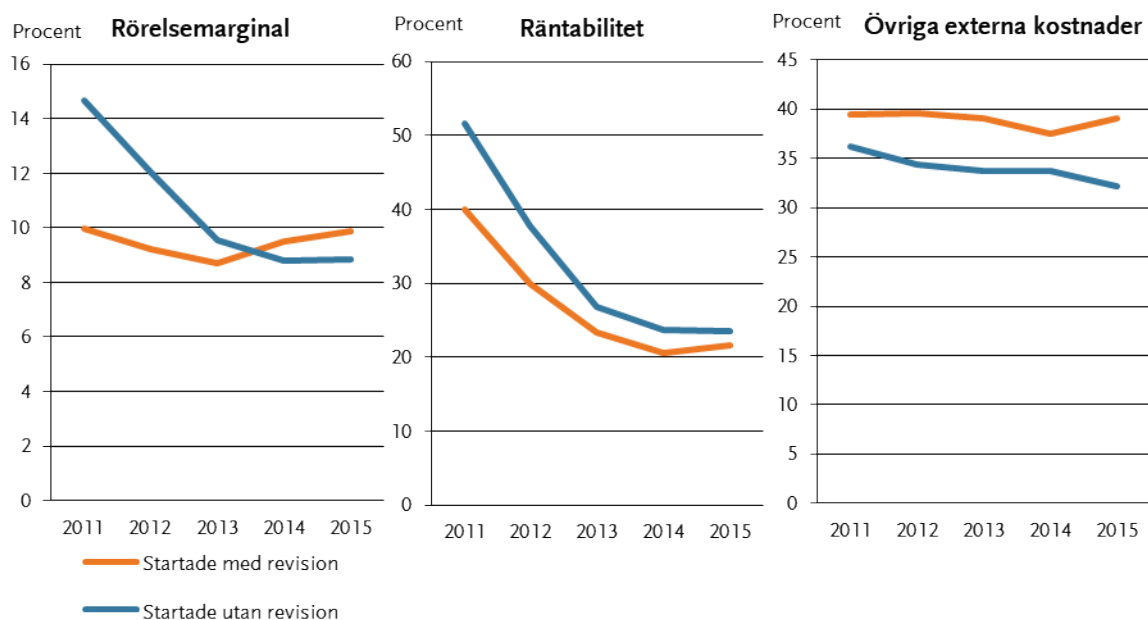
Diagram 4 Medelvärden för delvärdesindikatorerna fördelat på bolag som startade med och utan revision

Källor: SCB (FEK) och Bisnode.

Inga skillnader i lönsamhet men något lägre skatteintäkter

Det fanns initialt en betydande skillnad i lönsamhet mellan bolag som startade med respektive utan revision men denna skillnad minskade och försvann på några års sikt. Den initiala högre rörelsemarginalen för bolag utan revision är förväntad givet att revisorsarvodet utgör en större del av nettoomsättningen i nystartade bolag men allt eftersom att bolaget växer utgör det en mindre andel (se diagram 5). Andelen övriga externa kostnader (där bl.a. revisorsarvodet ingår) av totala kostnader är lägre för alla år. Men variationen inom båda grupperna är mycket stor och därför bör resultaten tolkas med försiktighet.

Diagram 5 Medelvärden av rörelsemarginal och räntabilitet samt övriga externa kostnader som andel av totala kostnader bland bolag som startade med respektive utan revision 2011

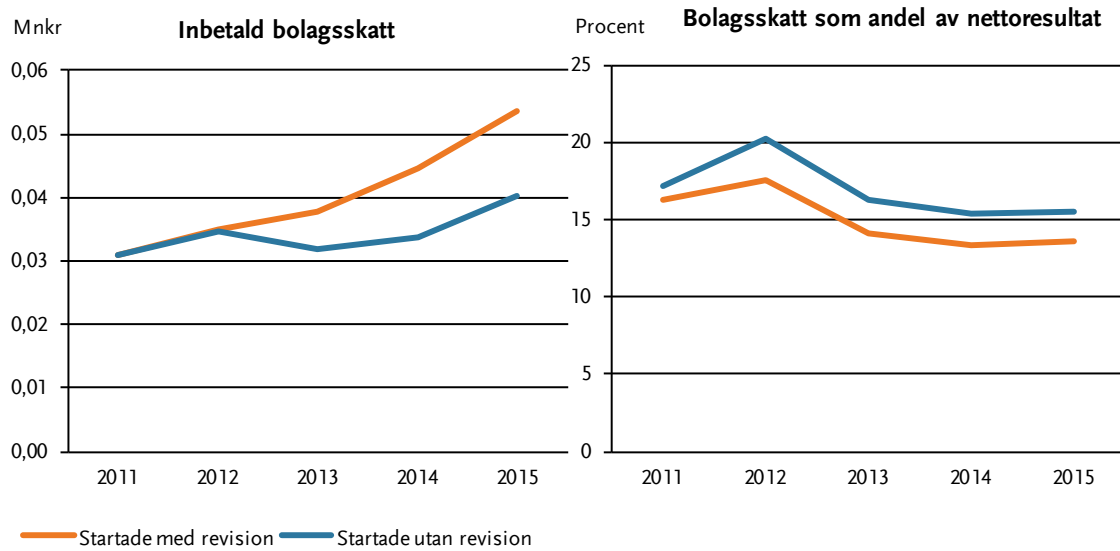

Källor: SCB (FEK) och Bisnode.

Nystartade bolag utan revision betalade också mindre i bolagsskatt som en följd av att de växte i långsammare takt jämfört med de som startade med revision. Samtidigt betalade dessa bolag något mer i skatt som andel av nettoresultatet jämfört med de som startade med revision. Detta kan tyda på att bolag som startade med revision lyckades få ner det beskattningsbara resultatet framförallt med bokslutsdispositioner³ (se diagram 6).

³ Bokslutsdispositioner är tillfälliga skattemässiga periodiseringar som minskar eller ökar det skattemässiga resultatet och bolagsskatten under det inkomståret då bokslutsdispositionerna görs. En bokslutsdisposition innebär att en redovisningsenhet gör avsättningar till eller återföringar från obeskattade reserver.

Diagram 6 Medelvärden av skatt på överskott av näringsverksamhet (bolagsskatt) bland bolag som startade med respektive utan revision 2011

Källor: SCB (FEK, FRIDA) och Bisnode.